

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szerda 1912. január 17.

12. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wuzer ház 1 em.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hóra . . . . . 2 kor.
Egyes szám a helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A legutóbbi torlódás tanulságai.

A magyar gazdasági élet egyik periódikusan visszatérő kórtünete az őszi torlódás, mely az áruforgalom korlátozásával és más olyan rendszabályokkal jár karöltve, melyek az egész gazdasági vérkeringést megszüntetik. Példátlan és meseszerű volna, ha egy évben pontosan október—december között nem olyanán a „Máv csődjéről“, forgalmi zavarokról, torlódásról.

Hova-tova bele is kell nyugodnunk, hogy ez másként nem is lehet, de ha lehetne, — nem is lenne jól. A torlódás amolyan szükséges rossz lesz, amellyel számolni kell. Ezért félve bár, de mégis hozzányulunk ehhez a darázs-fészkekhez és hátha nem vonjuk magunkra az illetékes körök haragját.

Hisz mi is csak tanulmányozzuk a kérdést, — amíg pedig a tanulmányozásnál tartunk — addig nálunk, a tanulmányok hazájában, nem válunk veszélyessé az esetleges megvalósításra.

A torlódásnak igen sok okát hallottuk hivatott és dilettánsok szájából. Különösen a napisajtóban a legképtelenebb hibákra még képtelenebb megoldásokat proponáltak. Helyesen pedig csak úgy állapíthatjuk meg a fennálló hiányokat, ha egynéhány vonatot végig kísérint utján és azon észleljük, hogy miként állanak elő a 24 órás késések.

Kísérjük tehát szemmel a Marchegg és Zsolna felé irányuló vonatforgalmat. Itt természetesen csak a teherforgalomról lehet szó,

„A Tengerpart“ tárcája.

Futballjátzsma a tó színén.

— *Kinai elbeszélés.* —

Írta: H. A. Giles.

A két Csai-t, apát és fiut lakásuktól sok mérföldnyi kerületben mindenki elsőrendű labdarugóknak ismerte. Az apa épp akkortájt már negyven éve üzte a játékot, s bizonyára eljátszott volna még hatvanig, ha nem ért volna rossz véget. Az történt ugyanis, hogy belefutott a közeli nagy tó vizébe.

Nyolc évvel ez eset után a fiatal Csainak hosszú utazást kellett tennie, melynek folyamán a nagy tavat is keresztezte. Mikor a víz színén utolérte az este, elhatározta, hogy az éj idejére lehorgonyozza a csonakját. Gyönyörű holdvilágos éjszaka volt és Csai elmerült a környék szemléletébe, mikor hirtelen különös látvány tárul szeme elé.

A tó vizéből öt férfi emelkedett ki, hatalmas gyékényt hozva magukkal, melyet kifésztettek a víz színén. Aztán hoztak ételt tálakban és bort csészékben — ezek alig lehettek rendes tálak és csészék, mert mikor összeütötték őket, nem adtak sem anyag, sem érchangot, hanem valami furcsa, leírhatatlan fahangot. Mikor az étel már mind fel volt tálalva a gyékényen, a férfiak közül

— mert a személyforgalom úgy, ahogy mégis rendszeresen bonyolódott le.

Rákos rendező állomás, az unalmasságig sokat emlegetett helyszüke miatt nem tudja fogadni a jobbparti Rákosról érkező vonatokat, mert a többi állomás nem fogad tőle. A vonat tehát már innen késéssel indul.

Érsekujvárig egyetlen elegy távoló állomás sincsen, ahova a vonatok késedelem nélkül bejuthatnának és így az egymásután haladó vonatok minden állomást megöltötenek. A helyzet Érsekujvár után Pózsouy rendezőig mind rosszabb lesz. Hozzájárul még ehhez a Galántán betorkoló zsolnai forgalom, ami aztán a tökéletes megálláshoz vezet.

Ezen primitív vázlatból is láthatni, hogy a legnagyobb baj, hogy a távoló állomások egymástól igen távol esnek és így a tehervonatok a folytonos gyors- és személyforgalom miatt nem tudnak haladni.

Személy- és gyorsvonat előtt ugyanis lassubbjáratu tehervonatot csak akkor lehet elindítani, ha a szomszéd állomásra való beérkezésük között 5, illetve 10 perc van. Ha azonban Rákos—Érsekujvár és Pózsouy rendező között megfelelő távolságokban forgalmi kitérőket létesítenének, melyek csupán a tehervonatok befogadására szolgálnának teljesen elkülönítve a személyforgalomtól, akkor a vonatok itt várakozhatnának.

A várakozás idejét pedig az elegy rendezésére, vizvétele, általában oly kezelési ténykedésre fordítanák, melynek megtörténte után az állomásokon való tartózkodás a mini-

három leült enni, míg a másik kettő, egy hatalmas termetű férfi és egy fiu, köülhordták a tálakat. Csak nem láthatta arcukat, annyit azonban látott, hogy a három férfi nagyszerű öltözeteket viselt, az egyik sárgát, a másik kettő fehéret, míg mindháromnak fején fekete turbán volt. A szolgák egyszerű fekete gyapjuruhát viseltek.

Miközben a vacsorázó társaságot figyelte, Csainak hirtelen úgy tetszett, hogy az idősebb szolgál a leghatározottabban hasonlít az ő atyjához. Nagy figyelemmel megnézte tehát arcát s nagy csalódással állapította meg, hogy az egészen más, mint atyjáé volt.

Később, mikor a három férfi már annyit evett és ivott, amennyi belejük fért, Csai hallotta, amint az egyik így szólt a másik kettőhöz:

— Rajta! Játsszunk egy futball-játzsma-t!

Miközben Csai azon töprengett, hogy vajon csakugyan komolyan ez-e a szándékuk, a fiu belevetette magát a vízbe, eltűnt s a következő pillanatban visszatért, kezében egy óriási labdával.

A labda akkora volt, hogy a fiu alig tudta vinni.

Úgy látszott, mintha tele volna higanynyal s kívülről-belülről annyira csillogott, hogy Csai majdnem megvakult.

A három férfi felkelt a vacsorájától s felszólította az öreg szolgát is, hogy vegyen részt

mumra volna leszállítható. A legutóbbi torlódás alkalmával már tettek is ilyenü intézkedéseket. Rákos rendezőről ugyanis teljesen zár vonatokat indítottak.

Pl. indult egy vonat tiszta Wien—Stheg-i eleggyel, ehhez nem volt szabad kocsit hozzáadni és így zavartalanul jutott végig a vonalon. A másik vonat tiszta oderbergi elegy volt. Ennek sem volt fennakadása, — míg a többiek, melyeknek tolatni és az állomások elegyét kellett felvenni 24 sőt több órai késéssel érkeztek Pózsouy rendezőre.

Ha több rendező és távoló állomás volna a vonal mentén, akkor az állomások elegyét a helyi járatokkal lehetne a távoli állomásokra továbbítani, ahol az rendezve készen várna a továbbbitást.

Vegyünk egy példát: Érsekujvár és Pózsouy rendező között Galánta volna rendező-állomás, akkor a közbeeső állomások mindkét oldalról elegyüket egy Érsekujvárról, illetve Pózsouyból indítandó helyi menettel Galántára küldenék, ahol rendezve megvárnák a megfelelő Wien—Stheg-re, vagy Nord-bahnra, avagy Zsolnára menő tehervonatot, melynek azután a közbenső állomásokon semmi dolga sem volna és így gyorsan továbbjuthatna, — emellett pedig az állomások mindig fogadóképesek volnának.

Nem centralizálni kellene a forgalmat, mint ahogy az most történik. Most ugyanis azt látjuk, hogy az amugy is rengeteg forgalmu Érsekujvár, Pózsouy állomásokat bővítik. A decentralizálás által sokkal inkább lehetne

a játéukban. A labda repül tiz-tizenöt láb magasan a levegőben, ragyogva és csillogva; lefelé lövelt, felrepült, majd végül, mikor a játék legizgatóbb volt, odarepült, ahol tényleg a legkevésbé volt a helyén, Csai csónakjának kellő közepébe!

Ez több volt, mint amennyit Csai el tudott viselni s a következő pillanatban akkorát rugott a labdán, amekkorát csak tudott. Hanem a labda, az valami különös jószág volt. Könynyű volt, mint a toll s lágy, mint a rizspapír s Csai lába tárogó rést ütött rajta. Mindazonáltal a labda felrepült csaknem az égig, nyílásából sokszínű világosság áradt szerte, aztán nagy ivben üstököshöz hasonlóan lefutott, a vizet érintette, sistergett és kialudt.

— Ohó! — kiabáltak éktelen haraggal a játékosok. Ki az a nyomorult, aki megzavarni merészi a játékunkat?

— Hanem az is igaz, hogy pompásan rugott — szólt az öreg szolgál.

— Egészen olyan volt, mint az én rugásom.

Am a többi játékos csak még nagyobb haragra gerjedt, mikor ezt meghallotta s egyikük felkiáltott:

— Vén himpellér, hogy mersz mulatni azon, hogy elrontották a játékunkat! Vigyázz magadra, mert kaphatsz egyet a bambusz-fütykőssel a kupádra! Menj csak, vidd magaddal a fiut és hozzátok ide azt az embert, különben baj lesz!

az anomáliákat megszüntetni. Több nagy állomás kell.

Mert hiába növeljük egy állomás fogadóképességét, ha az nem tudja aztán továbbítani a nálafekvő vonatokat a többi állomás fogadóképessége hiányában. Ha Érsekújvár be tud fogadni minden vonatot. — ez nem segít a helyzeten, mert a szomszédállomás: Tótmegyer már nem képes befogadni. Az pedig nem eredmény, hogy a forgalom ahelyett, hogy már Parkányánánál megakad, most Érsekújváron mond csődött.

Figyelemreméltó tény még az is, hogy a mozdonyok nem használhatók ki teljesen. Az új mozdonyok ugyanis igen nagy tengelyszámot vihetnek, de az állomások viszont nincsenek berendezve ily hosszú vonatok fogadására. Nincs oly hosszú fogadóvágányuk, így aztán kénytelenek a currens vágányra fogadni, ahol t. i. a személyvonatok futnak át. Akkor, amikor ily nagytípusú mozdonyokat terveztek, nem számítottak az állomások rövid vágányzatára.

Egy vonal gyarló berendezése megakasztja az egész hálózatot a forgalmat. Ha Pozsony rendező nem tud fogadni és nem tudja feldolgozni a befutó elegyet: ezt súlyosan érzi Rákos is, mert tőle a középállomások nem tudnak fogadni. Viszont Rákos sem fogadhat sem jobbpartit, sem Szeged rendezőjéről jövő elegyet. Ez tehát Szegeden és Kelenföldön is torlódást idéz elő.

Ezen tényekkel szemben mint találunk az 1912. évi költségvetésben: Két tételt a marhegyi vonal tökéletesítésére. Az egyik ezek közül luxus jellegű. Ez egy 300.000 koronás tétel Vác pályaudvarának újjáalakítására, nevezetesen a felvételi épület újjáépítésére van előirányozva első részletként. A vonal azonban marad a régi primitív. Jövőre ilyenkor pedig ismét előkerülnek jó öreg családi hagyományként a forgalmi zavarok — torlódás minden külső jelenségével.

És ez így folytatódik mindaddig, míg a Mátyó, megunva a drága és rossz gazdálkodást, bérbe nem adják Schwartz és társa vagy más jönevű cégnek, mely ott fog befektetni milliókat, ahol azokra szükség van. Mindaddig azonban szerencsénk lesz következetesen a rendes őszi forgalmi csődhöz. A megoldási módokat és a sírásmokat tegyük el tehát ez év őszére.

Mikor Csai meghalotta e szavakat s látta, hogy azok ketten karddal a kezükben közelednek feléje, csepp félelmet sem érzett. Hanem kézbe kapta a maga kardját s csónakja közepén készenlétebe helyezte.

Ezalatt az öreg és a fiu odaértek a csónakhoz s Csai hirtelen meglátta, hogy a maga édesapja áll előtte. Felkiáltott:

— Atyám, atyám! Tekints rám! A fiad vagyok, a fiatal Csai.

Az öreg csaknem elvesztette eszét azon való örömben, hogy fiát megtalálta. Hirtelen észre sem vette, hogy a fiu óvatosan elosont és visszament a játékosokhoz. De a következő pillanatban már eszébe jutott a veszedelem, melyben forogtak, rákiáltott a fiatalra hogy rejtőzzék el, meg mielőtt a három játékos a csónakjába ugrik.

A három ember közelebből nézve valóban ijesztő látványt nyújtott.

Arcuk fekete volt, mint a szurok s vadul forgó szemük akkora volt, mint egy gránátalma.

Villámgyorsan nekirentettek az aggasztóan s kétségtelenül megragadták volna, ha a fiatal Csai, aki felszabadította csónakját s ennek közepén vadul vagdalkozott kardjával le nem vágta volna az egyik férfi karját, a másiknak pedig a fejét, úgy hogy ezeknek teste hangos loccsanással a vízbe zuhant.

Mikor a harmadik férfi meglátta, hogy mi történt társaival, pillanat alatt láthatatlanná vált.

UJDONSÁGOK.

— **A kormányzó elutazott.** *Wickenburg* István gróf v. b. t. t., kormányzó tegnap este hat órákor Budapestre utazott, hol a miniszteriumokban fiumei hivatalos ügyeket foglalkoztatni. A kormányzó pénteken tér vissza Fiuméba.

— **Fogadás a kormányzónál.** A kormányzó palota ragyogó termeiben tegnap délután *Wickenburg* István gróf belső titkos tanácsos és neje, *Pückler-Limpurg* Zsófia grófnő csilágkeresztes hölgy ismét rendkívül előkelő közönséget láttak vendégül. A fogadás délután 3 órától öt óráig tartott.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A városi pénzügyi bizottság tegnap esti ülését ma este tére halasztották el. Az ülésen *Mohovich* Donát első alpolgármester fog elnökölni.

— **Helyszíni szemle.** A városi iskolatanács tagjai vasárnap helyszíni szemlét tartottak az új torretai iskola céljaira kijelölt telken. Az iskolatanács még nem dolgozta ki indítványát, de mielőtt ezt megtörténik, az iskolaszék, majd a képviselőtestület tanácskozás alá veszik a torretai új iskola ügyét.

— **Vecsey Ferenc hangversenye.** *Vecsey* Ferenc, a világhírű magyar hegedűművész ma délután 12 órákor érkezett meg Trieszből Fiuméba s ma, kedden este félkilenc órákor tartja egyetlen hangversenyt a városi színházban. A hangverseny műsora a következő:

1. *Mendelssohn* — Concert, Allegro, Andante, Allegretto. 2. *Tartini* — Ördögitták. 3. a) *Schubert-Wilhelmy* — Ave Maria, b) *Haendel-Thomson* — Passaglia, c) *Chopin* — Nocturno re. magg., d) *Moszkowszki* — Guitarre, e) *Bazzini* — La ronde des Luties. 4. *Paganini* — Boszorkánytánc.

— **Pályázat segédorvosi állásra.** A kerületi munkabiztosító- és betegsegélyező pénztár pályázatot hirdet segédorvosi állásra évi 2400 korona fizetéssel. Pályázók részletes felvilágosítást a pénztár főorvosánál nyerhetnek a hivatalos órák alatt. Folyamodványok január 24. délelőtt 12 óráig nyújtandók be s az állás február 1-én foglalandó el.

— **Akció a dalmát vasutak ellen.** Mint értesülünk, a magánmérnökök egyesületének, valamint a magyar mérnökök és építésszek országos egyesületének tagjai között nagyobb szabású akció érdekében indult meg mozgalom. Célja az, hogy e testületek az illetékes helyeken emeljék fel tiltakozó szavukat a dalmát vasutak építésének tervezett módja ellen, mely amellet, hogy kelletlenül sokkal nagyobb

Csai pedig és atyja, látván, hogy csónakjuk szabad lett, egyszerre sebesen evezni kezdtek.

Ebben a pillanatban hatalmas örvény nyílt meg a tóban. Akkora volt és oly mély, mint egy kut s nyílásából erős forgószél fútt, mely óriási hullámokat korbácsol fel a vízben s megtáncoltatta a többi csónakot és dzsunkát.

Az egyik hullámhegy mind közelebb ért Csai csónakjához s ez kétségtelenül elmerült volna, ha Csai fel nem kapta volna az egyik, horgony gyanánt szolgáló követ s azt be nem hajította volna a tátongó nyílásba, melyet a kerek kő nyomban elzár. Azután kidobta a csónakból a másik követ is, mire a víz azonnal elcsendesedett s a szélvihar elállt.

Mikor már jó távol eveztek a veszedelmes helytől, Csai apja elmondta fiának a maga történetét.

— Én annak idején nem pusztultam el a tóban — szölt. — Mindazokat, akik velem voltak a csónakban, mikor az felborult, megélték odalen a halkoboldok, Nekem megkegyelmeztek, mert értek a futballjátékhoz. Mit gondolsz, miből volt az a labda, melyet te összehéptél? Halhólyagból való volt. És a kar, melyet leszeltél a törzséről, néz csak, az halkopoltyu. S a férfiak, akik velem játszottak, halkoboldok, akik a Sárkánykirály alattvalói. Most pedig siessünk innen, mielőtt utánunk erednek és elcsipnek bennünket!

anyagi terheket ró az országra, a pályázásra és vállalkozásra való jogokat is sérti. Hivatkozni akarnák rá, hogy Hieronymi volt kereskedelmi miniszter annak idején éppen ez okokból elleperte a kormányban a dalmát vasut megoldásának koalíciós tervét és ennek a mérnökök küldöttségei előtt kifejezést is adott.

— **Baleset a trieszti kikötőben.** Az Ausztró-Americana „Syrio” vontatógőzöse tegnap a Ferenc-József szabadkikötőbe való haladásakor összeütközött ugyanazon társaság „Gerty” nevű oceánjáró gőzöselével. Amikor a vontató már közel jött a „Gerty” gőzshöz, a parancsnok megadta a jelzést: „teljes gőzzel hátra!” A gép azonban felmondotta a szolgálatot. A következő pillanatban a „Gerty” oldalaiat a vontató okvetlen benyomja, ha a „Syrio” parancsnoka az utolsó percben meg nem őrzi nyugalmát. Azt azonban már nem tudta megakadályozni, hogy a két hajó gyengélen sűrűje egymást. A „Syrio” elülső árbóca letört, a kapitány pedig csak úgy tudott menekülni, hogy a tengerbe ugrott. Néhány perccel később a „Syrio” hátulsó árbóca és összetört.

— **Értékes adomány.** A Whitehead és Tsa torpedógyár a városi ipariskola gépész-előkészítő tanfolyama részére egy tökéletesen megkonstruált hajógépet ajándékozott. Az intézet igazgatósága ezután is köszönetet mond az ajándékért.

— **Revolverrel a barátja ellen.** Tegnap éjjel Vrata vasuti állomásról a fiumei kórházba hozták Kossi Jakab 35 éves pettaui egyént, akinek mellén lövéstől eredő súlyos seb volt. Kossi elmondotta a kórházban, hogy Vratán egy barátjával mulatott s mikor hazafelé mentek összeveszett vele. Barátja revolvert rántott s reáéjt. A meglőtt ember állapota nem veszélyes.

— **A főhadnagy cigarettatárcája.** *Nicolich* Károly főhadnagy, aki utazóban a Quarnero szállodában lakik, vasárnap este a szálló éttermében felejtette 60 korona értékű ezüst cigarettatárcáját. Erre csak a szobájában jött rá s arra kérte a szobaleányt, hogy menjen le a cigarettatárcájáért. A szobaleány azonban nem találta a cigarettatárcát, mely később megkevert az egyik borfiunál, kit a rendőrségre kísérték. Fiatal kora miatt még nem büntethették meg.

— **A szélhámós szerető.** Néhány héttel ezelőtt a rendőrség kinalgatott egy gyanus külsejű fiatalembert, aki foglalkozás és pénz nélkül tartózkodott Fiumében. Az illetőt szabadonbocsátották, mert semmit sem találak terhére s mivel megígérte, hogy foglalkozást fog keresni. A fiatalember Susákon megismerkedett egy özvegyasszonnyal. A barátság nemsokára olyan bizalmas lett közöttük, hogy házasságról beszéltek. A napokban a fiatalember eltűnt ezzel egyidejűleg azonban az özvegyasszony megállapította, hogy több darab összesen 250 korona értékű ékszere hiányzik. Panaszával a susáki rendőrséghez fordult, amely a szélhámóst *Ristic* Milán 30 éves belgrógrádi illetőségű egyént körzetti.

— **Hirtelen halál.** *Janovich* Miklós 83 éves nyug. hajóskapitány tegnap d. e. hirtelen összeesett és meghalt. *Janovich* kapitány egyike volt azon öreg fiumánoknak, akik a kereskedelemben közismertek voltak. A hajózástól való megválása után *Janovich* borkereskedéssel foglalkozott. A rendőrorvos megállapította, hogy szélütés ölte meg a hajóskapitányt.

— **A soffőr télikabátja.** *Goldner* Rezső, a Hoffmann Hugó fanagykereskedő cég soffőre bejelentette a rendőrségen, hogy egyik vendégében ellopták télikabátját. A rendőrség a tolvajt *Perusich* Lajos 25 éves fiatalember személyében letartóztatta.

— **Bristol szálló, kávéház és étterem.** Teljesen új éület, 80 modernül berendezett szobával. Villany, lift, fürdőszobák. A kávéházban és étteremben elsőrendű kiszolgálás.

— **Beszéd és szavaló tanfolyam.** *R. Kovács* Laura, a budapesti tudományegyetemen az előadó művészet, a szónoki beszéd és irodalmi tanfolyam tanára, az európa-zerte ismert nevű előadó művésznő jelenleg Fiumében időzik és 5-6 előadásra terjedő beszéd- és szavaló tanfolyamot rendez. A tanfolyam díja igen mérsékelt lesz és részleteit később fogjuk közölni. *R. Kovács* Laura hasonló tanfolyamairól a lehető leghízelgőbb módon nyilatkoznak Erdődy

Pirchala Imre, Gércsi Kálmány, Spitkó Lajos, Nátafalusi Kornél kir. tankerületi főigazgatók, Firczák Gyula márkácsi püspök, dr. Badics Antal tanítóképezdei igazgató, a nagyváradi honvédtanulmányi iskola és a soproni honvédfőreáliskola igazgatói, Wolafka Nándor püspök stb. stb.

— **Katonai felülvizsgálatok.** Ma délelőtt a katonai ügyosztályban a katonai állandó vegyes felülvizsgáló bizottság megtartotta rendszeres havi ülését. A bizottság elnöke *Kankovszky Ferenc* miniszteri tanácsos volt, a közös hadsereg képviselőjében *Sewis-Salis János* gróf ezredes, dandárparancsnok, a honvédség részéről pedig *Knezevics Dávid* vezérőrnagy, a 83-ik gyalogdandár parancsnoka jelent meg. A bizottság három újoncot a katonai szolgálatra alkalmatlannak nyilvánított.

— **Egy gőzös balesete.** Ma reggel a kikötő elé érkezett az „Emma” gőzös, melynek gépe közvetlenül a kikötő előtt elromlott. A hajót a tengerészeti hatóság gőzösei vontatták be Fiuméba.

— **Baleset a hajón.** Az Ungaro-Croata „Fiume” gőzöskének parancsnoka ma bejelentette a révhivatalnak, hogy a gőzös legutóbbi útján, Triesztből Fiuméba jövet egy matróz a fedélzetről a hajóraktárba zuhant s jobb combján súlyosan megsérült. A matrózt a hajó megérkezése után bevitték a városi kórházba.

— **Az alközségek szőlőművelésének fejlesztése.** Néhány hónappal ezelőtt Drenova alközség lakosai a szőlőművelés fejlesztése érdekében a kormányzó közbenjárását kérték. *Wickenburg István* gróf kormányzó magáéva tette az alközségi polgárok kérelmét és terjedelmes átiratban a földművelésügyi miniszter támogatását kérte. Ma érkezett le *Serényi Béla* gróf földművelésügyi miniszter átirata a kormányzósághoz, melyben közli, hogy a szőlőfejlesztés érdekében teendő intézkedések megtesztelése céljából január 23-án *Kosinszky Viktor* szőlészeti és borászati főfelügyelő Fiuméba jön s megjelenik a kormányzónál. *Kosinsky* a polgármestert is meglátogatja s a városi tanácsossal és az agrárbizottsággal is érintkezésbe lép.

— **Prevesa érintését felfüggesztették.** A Magyar-Horvát tengeri gőzhajózási r. t. annak közlésére kért fel bennünket, hogy a török származásokra Görögországban létező vesztézári intézkedések folytán Prevesa érintése egyelőre felfüggesztetik. Ennek folytán már az e héten induló járatnál nem vétetnek fel szállítmányok *Durazzo* és *Prevesa*-ba.

— **Az abbáziai sakkverseny.** Abbaziában vasárnap délután nyitották meg a nemzetközi sakkversenyt. A versenyben résztvevő sakkmeistereket a *Casino des Etrangers* részéről *Hardegg János* gróf üdvözölte, majd *Glatz dr.* kormánytanácsos a gyógybizottság részéről köszöntötte a sakkzókat, akinek nevében *Marco György* sakkmeister mondott köszönetet az üdvözlésekért. A tulajdonképeni sakkverseny hétfőn délután kezdődött.

— **R. Kovács Laura a Magyar Körben.** *R. Kovács Laura*, a kitünő ének- és szavaló művésznő, kiről már tegnap megemlékeztünk, szombaton, e hó 20-án este 8 órakor terjedelmes műsora dal- és szavaló estélyt rendez a fiumei Magyar Körben, melyen nem tagok is szívesen látnak. Belépti díj a reá következő táncoszenekerével együtt K 1.20 személyenként.

— **A Dreadnoughtok építése.** A IV számú csatahajó, a monarchia második *Dreadnoughtjának* az építését a san-roccói hajógyárban e hó 16-án kezdik meg. Csaknem egyidejűleg kezdtek meg a VII. sz. csatahajó építését *Fiumében*. A *Viribus Unitis* múlt év június 24-én bocsátották vízre. Ha az V. sz. csatahajó a programnak megfelelő időre elkészül és ez év március 23-án vízrebocsátják, akkor a monarchiának két *Dreadnoughtja* lesz vízen. Megjegyzendő, hogy Olaszországnak már négy *Dreadnoughtja* uszik, kettőnek az építését megkezdették, másik kétőnek pedig legközelebb fogják megkezdeni.

A Magyar Kör táncanfolyama. A napokban lezáródott táncanfolyam nagy sikere folytán a Fiumei Magyar Kör újabb 6—8 hetes kurzust nyit a körtagok családtagjai és azok ismerősei számára. A részvételi díj az egész tanfolyamra személyenként 6.—korona. Jelentkezni vasárnapig, e hó 21-ig lehet a körhelyiségben (volt *Minach-villa*) vagy *Földes Győző* államvasuti tisztviselő, egyesületi titkárnál.

— **A kikötőből.** Január 15. *Érkezett:* „Phrygia” angol gőzös Liverpoolból 60 tonna réz, 30 tonna olaj és 60 tonna üres zsákkal; „Iskra” angol gőzös Dumstonból 5000 tonna szénnel.

Indult: „Kolozsvár” magyar gőzös Rio de Janeiroba 4000 tonna vegyes áruval.

Január 16. *Érkezett:* „Andrássy” magyar gőzös Marseilleből 18.500 láda narancssal, 400 zsák cementtel, 500 zsák kénnel, 100 zsák raphiával és 40 bál papírral; „Silezia” osztrák gőzös Kalkuttából 3000 bál jutával, 200 zsák mirabolanoval, 50 tonna bőrrrel és 700 darab fával; „Emma” osztrák gőzös Sebenicoból 750 tonna kőszénnel.

— **Prodam újabb repülése.** Szombaton délután öt óra körül *Prodam Guido*, a fiumei születésű derék magyar aviatikus, próbarepüléseket végzett saját gépével. Hatszor körülrepülte az egész rákosi gyakorlóteret, eleinte husz-harminc, majd ötven méter magasságban. Vasárnap délután nyolc fokos hidegben *Prodam* ismét gyönyörűen repült. Több kört és három nyolcast irt le. Először száz, később négyszáz méter magasra repült e fagyos hidegben s mintegy husz percig maradt a magasban.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 16. A képviselőházi mai ülésén *Návay Lajos* elnököl.

Több kérvényt mutat be, melyeket a Ház a kérvényi bizottsághoz utasít.

Napirend szerint következett az 1912. évi állami költségvetés folytatolagos tárgyalása.

A pénzügyi tárca költségvetéséhez elsőnek *Földes Béla* szólal fel, aki hibáztatja, hogy az egyes tételek a költségvetésben nincsenek világosan megjelölve és szinte feltételesek lehetnek. Kéri a minisztert, hogy e tételek tekintetében adjon felvilágosítást, mert a tételek máskülönbben bizalmatlanságra adnának okot. Sajnálja, hogy az állam egyes gyártmányok árát felemelte. Ez ellen állást foglal, de különösen a dohányárak ár-emelése ellen kell tiltakoznia. Az állam tulságosan megdrágította a dohányt s ez nagy anyagi veszteséget jelent a dohányos emberekre. Ezután adatokkal bizonyítja, hogy a külföldön sokkal jobb a vasuti politika, mint nálunk. A vasuti tarifa emelését elengedte volna s helyette elég lett volna a zonarendszer kiküszöbölése. A tárca költségvetését nem fogadja el.

Utána *Mezőssy Béla* az állami kőszénbányák ügyét világítja meg.

Mezőssy Béla azután sokáig polemizál *Lukács pénzügyminiszternek* eddigi kijelentéseivel. Több szónok nem lévén, elnök a vitát berekeszti és általános érdeklődés közepette átadja a szót

Lukács László pénzügyminiszternek, aki hosszasan reflektál a vita folyamán elhangzott szónoklatokra.

Kimerítően felel *Désy Zoltánnak* a közös vámjövendelmek hováfordítása ügyében. Majd kijelenti, hogy a jövendelmi adó kérdését ez idő szerint azért nem rendez, mert ezt az általános választójog tárgyalásával kapcsolatosan kívánja megreformálni.

A földgáz felhasználásának főközpontjátul *Marosvásárhely városát* nem tartja alkalmasnak. A földgázt hatalmas csővezetékén fogják

egyéb iparcentrumokba juttatni és ott megfelelően értékesíteni.

Majd *Földes Bélával* polemizál és kimutatja *Földes beszédének* tévedéseit, majd kimerítően szól a lópormonopoliumról. *Mezőssy* vel szemben az állami szénbányák ügyére vonatkozólag fenntartja összes állításait.

Az ülés *Lukács pénzügyminiszter* beszédével véget ért.

A horvát bán lemondott.

ZÁGRAB, jan. 16. *Tomasics Miklós* horvát bán ma beadta lemondását.

A Zsilinszky fiuk

ügyének tárgyalása.

BUDAPEST, jan. 16. A budapesti esküdtsek ma folytatta a *Zsilinszky-fiuk* büntetőügyének tárgyalását. Ma elsőnek *Fejes Lajos* csendőrmestert hallgatták ki, aki azt vallja, hogy a gyilkosság után a főszolgabíróval megjelent *Achim András* iakásán, de ott mindent rendben talált. *Dulakodásnak* nyoma sem volt, mert ha a szobában dulakodnak, azt már ab-

Lisztképviselőt

keres Budapest mellett fekvő malomrészvénytársaság, mely teljesen modernül lévén berendezve, a legjobb lisztet gyártja. Ajánlatok „Szép liszt” jellegére a kiadóhivatalba kéretnek.

Felvétetik szerény igényű fiatalember olasz és magyar nyelvismerettel

fakturistának

140.—korona fizetéssel, azonnali belépésre. Ajánlatok «Nagykereskedő» jellegére *Blockner* hirdető irodájába Budapest IV., *Semmelweis utca* 4. intézendők.

Dadogóknak

Egy újabb, sikeresen bevált eljárás által beszédhibákban szenvedők könnyen és biztosan megszabadulhatnak e bajtól. A kura minden foglalkozás vagy iskolazavar nélkül hajtható végre. Az intézet hatóságok, tanárok, orvosok, iskolák, a klérus, intézetek, valamint magánkörök által melegen ajánlatik. Száz és száz köszönőlevél bizonyítja az új kura biztos és teljes hatását. Jelentkezések *Fiumében* a *Lloyd-szállóban*, *Neumann tanárnál*, a *gráci beszédhiba gyógyító intézet* alapítójánál d. e. 9—2 és d. u. 4—7 között.

A farsang alkalmával van szerencsém a m. t. hölgyek figyelmét felhívni Fiume egyetlen női fodrásztermére az

Adria-palotában,

ahol négy elsőrangú fodrásznő és fodrász áll a n. é. hölgyközönség rendelkezésére. Ondolálás és fésülés kívánságra olcsó árak mellett otthon is elvégeztetik. Jelmezbabokra minden színű parókák is kaphatók.

A m. t. hölgyek becses pártfogását kéri **Dedakin László** női- és úri fodrászterme FIUME, ADRIA-PALOTA.

bol is megtudta volna, hogy ez esetben a szőnyeg is fel lett volna hajtva. A hangulat a gyilkosság után rendkívül elkeseredett volt a Zsilinszky-fiuk ellen, akiket meg akartak lincselni.

Az elnök ezután felmutatja azt a botot, melyet Achim állítólag a Zsilinszky-fiuk ellen fogott. A csendőrmester kijelenti, hogy kész eskü tenni arra, hogy ez a bot nem volt Achim szobájában. Ott csak a Zsilinszky fiuk botját találták.

Juhász János csendőr arra a kérdésre, hogy mit mondott neki Zsilinszky Endre a tett elkövetése után, általános meglepetésre kijelenti, hogy nem felel, mert nem akarja azzal Zsilinszky Endre helyzetét súlyosbitani.

Balogdy elnök erre megjegyzi, hogy a kérdésre minden esetben felelnie kell és nem szabad tekintetbe vennie, hogy azzal súlyosbitja-e a vádlott helyzetét.

Achim Ilona azt vallja, hogy május 14-én a két fiatalember reggel 8 órakor ment be atyjához, akinek szobájából három lövést hallott. A lövések zajára atyja szobájába egy perc alatt jutott be. Édes atyja szobájában azonban csupán a Zsilinszky-fiuk botját találták meg.

A tárgyalás folyik.

Elkobzott bécsi lap.

BÉCS, jan. 16. Az ügyészség ma reggel elkoboztatta az „Arbeiter Zeitung” mai számát, mert a cikk a trónörökös személyét támadta.

A nagy hideg.

BUDAPEST, jan. 16. Az ország számos részéből jelentik, hogy a hideg még folyton tart. A hideg következtében a vonatok csak óriási késéssel érkeznek.

Elhamvadtt pénzügyi hivatal.

NÁPOLY, jan. 16. Ma éjjel a Palazzo St. Giacomoban tűz támadt, mely a pénzügyi hivatal nagy részét elhamvasztotta. A tűznél két tűzoltó meghalt 2 ember pedig halálosan megsebesült.

A trieszti tartománygyűlés.

TRIESZT, jan. 16. A trieszti tartománygyűlés tegnap nyílt meg. A helytartó üdvözlő beszéde után a múlt évi ülészakról szóló jelentést olvasták fel. Ezután megállapították a jelen ülészak munkaprogramját mire az ülés véget ért.

A német-francia egyezmény.

PÁRIS, jan. 16. A német-francia egyezmény megbeszélésére választott bizottság Bourgeois helyébe Ribot elnökké, Poincaré helyébe pedig Daudint választotta meg.

A német választások.

BERLIN, jan. 16. A nemzeti szabadelvűpárt felhívást intézet. a párt híveihez, hogy a pótválasztásokon a szocialisták ellen szavazzanak.

Halálra ítélt leány.

OLMÜTZ, jan. 16. Az esküdtszék Benirsche Francisca cselédleányt tíz szavazattal kettő ellen gyilkosság miatt kötél általi halálra ítélte.

A török kamara feloszlatása.

KONSTANTINAPOLY, jan. 16. A szenátusban felolvasták a szultán ama óhaját, hogy a szenátus mondja ki a török kamara feloszlatásának szükségességét.

KONSTANTINAPOLY, jan. 16. A szultán kabinetirodája és a nagyvezér 275 török előkelőségtől táviratot kapott, melyben felkeléssel fenyegetőznek, ha a kamarát feloszlatják.

Nagy tűz Temesvárott.

TEMESVÁR, jan. 17. Ma éjjel a temesvári dohánygyár nagy veszedelemben iorgott. A gyárral szomszédos igazgatósági épület, melyet csak egy tűzfal választ el a gyártól, tüzet fogott s porrá égett. A tűzoltók a háromemeletes igazgatósági épületet nem is védelmezték, hanem csak is a dohánygyár megmentésén fáradoztak, ami sikerült is nekik.

Pofozkodás a jégpályán.

TEMESVÁR, jan. 16. A temesvári jégpályán Törzs Lajos jogász összeszólkózott Papp László technikussal, akit mindenki szemeláttára felpofozott. A verekedők ma pisztoly-párbajban intézték el az ügyet s mindketten megsebesültek.

Elítélt betörő.

ARAD, jan. 16. Hónapok óta temérdek tüzetet feltörtek és a rendőrség sokáig eredménytelenül nyomozott a tettes után, akit nemrég sikerült elcsipni Szabó Imre iparossegéd személyében. A törvényszék ma tartott tárgyalásán négy évi fegyházra ítélte.

A kecskeméti segélyakció.

KECSKEMÉT, jan. 16. A földrengés által megkárosultak részére az egész országból folyton érkeznek a segélyek, amelyek összege eddig 750.000 korona. Külföldről egy fillérinyi támogatás sem érkezett, csupán néhány osztrák cég küldött pár ezer koronát. Az adományokat szétosztó bizottság nagyon kulánsan működik, mert eddig egy kérvényezőt sem utasítottak el.

Eltűnt millós hagyaték.

BUDAPEST, jan. 16. Január 3-n Budapesten meghalt a széles körben ismert Altschul Ignác pénzügynök, akit milliomosnak hittek. Özvegye a napokban kijelentette, hogy Altschul egész vagyona egy villa volt csak. Ezzel szemben Brünben élő leánya konstátálta, hogy elhunyt atyjának 400.000 korona készpénze, 150.000 korona értékű ékszere és legalább 550.000 korona értékű váltókövetelése volt. Ezért feljelentést tett az ügyészségen, mely most ismeretlen tettesek ellen megindította a nyomozást. A hagyatékából mintegy egymillió korona hiányzik.

Eltűnt osztrák képviselő.

BÉCS, jan. 16. Silberer szocialista képviselő Salzburgban tartózkodott az utóbbi hetekben és skisportot üzött. Január 6-án kelt levele óta újabb értesítést nem kaplak tőle s azt hiszik, hogy a képviselőt katasztrófa érte. Felkeresésére mentőexpedíció indult.

Egy örült vérfürdője.

MADRID, jan. 16. Marin Benjamin gróf pillanatnyi elmezavarában az utcán egy rendőrt s utána egy lovasezred parancsnokát agyonlőtte. Egy harmadik járókelő halálosan megsebesült. Az örült gróftot csak akkor lehetett ártalmatlanná tenni, midőn már összes tőlényei kifogytak.

Az angol királyi pár üdvözlése.

PÁRIS, jan. 16. Az angol királyi pár üdvözlésére kirendelt földközi tengeri csatahajó hadosztály január 28-án indul Moreau ellentengernagy parancsnokságával rendeltetési helyére.

Földrengés Szlavóniában.

LIPIK, jan. 16. Az éjjel nyugatról kelet felé vonuló heves földrengést észleltek.

Omnibuszkatasztrófa.

PÁRIS, jan. 16. Newyorkból táviratozzák, hogy a Pittsburg-Philadelphia közötti vasút expressvonata nekiment egy utasokkal zsufolásig megtelt omnibusznak. Hat utas szörnyethalt, többen pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

Nyílt-tér*).

Versenyárgyalási hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur 1912. évi január hó 6-án 78330/III. sz. alatt kelt rendelete alapján a fiumei kikötő keretébe tartozó kőolajkikötő és a torpedógyár között fekvő feltöltésnek a magyar királyi államasuti vonató telep céljaira való kiszélesítése körül végzendő munkálatoknak vállalat utján való biztosítására zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

A vállalatot szabályozó szerződés tervezete, feltét füzetek, terv, előmérés, a munkaadási jegyzőkönyv tervezete, valamint a munkálatokra vonatkozó ajánlati minta és egyéb tájékoztatást nyújtó adatok a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság műszaki osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a vonatkozó iratok, — a tervek, az általános feltételek és a tengeri kikötői munkákra vonatkozó különleges feltételek kivételével, — ivenkint 60 filléért a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság segédhivatali igazgatójánál megszerezhetők.

Az ajánlat az ajánlati minta felhasználásával egységáruk alapján az egyes munkanemek szerint elkülönítve teendő és a vállalati összeg ezek alapján számítandó ki.

A munkálatok az átadás napjától számított 12 hónap, azaz tizenkettő hónap alatt teljesen befejezendők.

Bánatpénzül a vállalati összegnek első 250.000 koronát tevő részlete után 5%, azaz öt százaléka, az ezen felüli részlete után 2%, azaz két százalék készpénzben vagy óvadék-képes értékpapirokban a budapesti m. kir. központi állampénztárnál vagy a fiumei m. kir. adóhivatalnál teendő le és a letétet tanúsító nyugta mellékletként az ajánlatához csatolandó. A bánatpénznek az ajánlatához készpénzben vagy értékpapirokban való csatolása nem engedtetik meg.

Az ajánlat elfogadása esetében a bánatpénz a szerződés megkötése előtt az ajánlati összeg 5%, azaz öt százalékának megfelelő biztosítékra egészítendő ki.

A végrehajtandó munkálatok után esedékes havi keresetek a feltételek értelmében készpénzben fizettetnek ki.

Az ajánlat ivenkint 1 darab egy koronás bélyeggel látandó el és a bánatpénzről szóló letéti nyugtával együtt öt pecséttel lezárt borítékban a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság segédhivatali igazgatójánál „Ajánlat a fiumei kőolajkikötő és a torpedógyár között fekvő feltöltés kiszélesítési munkálataira” felirattal 1912 évi január hó 30-dik napjának délelőtti 11 óráig adandó be.

A fenti határozatoktól bármi tekintetben eltérő vagy elkésve érkezett, esetleg táviratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok felbontása a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság részéről kirendelt bizottság által a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság üléstermében 1912 évi január hó 30-dik napján déli 12 órakor fog történni, mely eljárásnál az ajánlattevők is jelen lehetnek.

A végleges határozat az ajánlatok felett kereskedelemügyi m. kir. Minister által a versenyárgyalás napjától számítandó hat (6) hét alatt fog meghozatni, mely időig az ajánlattevők ajánlatuk tekintetében kötelezettségben maradnak és ajánlatukért szavalolnak.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur fentartja magának azonban a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összegre való tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg az összes ajánlatokat figyelmen kívül hagyhassa.

Kelt Fiumében 1912. évi január hó 14-én
A m. kir. tengerészeti hatóság.

*) E rovatban közöltékért a beküldő felelős.
(A szerk.)

Leégett gyár.

ZÁGRÁB, jan. 16. A Freund-féle szivar-kapapir- és hüvelykészítő gyár tegnap teljesen leégett. A tüzet egy szolga vigyázatlansága okozta. A kár 150,000 korona, miből biztosítás utján 70,000 korona megtérül.

Halászkat katasztrófája.

ASTRACHAN, jan. 16. Hivatalosan jelentik, hogy Ganjichkin falu közelében egy jég-táblát, melyen 109 halász volt, a vihar a tengerre sodort. A halászkat eddig nem találták meg s azt hiszik, hogy a jégtábla szétmállott s mindannyian a tengerbe veszttek.

A spanyol kormányválság.

MADRID, jan. 16. Canalejas a kormányt ismét átvette s összes eddigi miniszterét is megmaradtak.

A horvát pótválasztások.

ZÁGRÁB, jan. 16. a horvát hivatalos lap rendeletet közöl, mely szerint Károlyvárosban és Vrbskoban január 30-án tartják meg a pótválasztásokat, viszont a január 27-ére kitűzött pótválasztásokat, Korenicában jan. 29-ére halasztották el.

Tűz egy iskolában.

PRÁGA, jan. 16. Az óvárosi Kinski-palotában levő reálgimnázium egyik terme tegnap kigyulladt s a tűz átterjedt a könyvtárra is. A tanulók rendben elhagyták az intézetet s a tűzoltók néhány órai munka után eloltották a tüzet. A kár az elégett értékes könyvek miatt jelentékeny.

Uj úri- és női fodrászterem

nyílt meg a Deák-Corso 14. sz. alatt, hol **hölgyek részére külön terem van.** Ondoláció s mindenféle más hajmunka a legjobban, legfinomabb kivitelben készíttetik el. A m. t. hölgyek kényelmére egyes fodrásznőt házhoz is küldök. — Többszörösen kitüntetve munkáimért Budapesten, Bécsben, Londonban és Párisban.

Tisztelettel
Szuvajcsits János

uri és női fodrász.
Eddig az „Adria”-palotabeli fodrászteremben

Specchi kávéház

Minden csütörtökön, szombaton és vasárnap

Horváth Gábor

cigányzenekarának hangversenye.

Szabad bemenet!

Az Orient kávéházban

(Piazza del Commercio) naponta

bécsi női zenekar

Kezdeté este 7 órakor.

!! Szabad bemenet. !!

Tisztelettel értesítjük a n. é közönséget, hogy a VIA GIUSEPPE PARINI 6. sz. alatt lévő

fodrász terem

társulásunk folytán közösen vezetjük s minden szaktudásunkat és erőnket a t. vendégek kényelmének és igényeinek kielégítésére fogjuk fordítani.

Tisztelettel

Zárits János és Szerblyin István
fodrászmesterek

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizék, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Első Fiumei Tisztító-vállalat.

Rainer Albert, Fiume, Via dell' Ospedale 1.

Szobák, valamint egész lakások tisztítása szőnyegtisztítások, parkett-kefélések, valamint köpadlóknak stanboellel való beeresztése. Szőnyegek porolásra átvétnnek. Poloskák irtása szagmentes és a butorzatra ártalmatlan gőz utján. — Pontos kiszolgálás. — Olcsó árak.

Telefon 14-33

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETELLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

„ADRIA” szálló és étterem

Via Adamich 5. szám.

Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak. Tulajdonos Tranquillo de Negri.

Ritka alkalom!

Végeladás

Steinmann Ignác Corso 14. sz. alatti

készruha-üzletében

ahol az összes áruk gyári

árakon kerülnek eladásra.

Ritka alkalom!

LINOLEUM

Haas Leopold

Via della Torre 1. **FIUME** Telefon 12-67. sz.

Ajánl:

Linoleum futószőnyegeket

Asztalterítők bordúrral

67 cm. széles méterje K 1.55
90 " " " " 1.95
200 " " " " 4.40

115 cm. hossz. 85 cm. szél. K 2.60
130 " " 100 " " " 3.60
145 " " 115 " " " 4.40

„Linoleum” fürdő- és hálószobák, ebédlők stb. befedésére à Kor. 2.50 per négyszög méter.

„Linoleum Inlaid” teljesen átmenő mintával, melyről a minta le nem kopik à K. 4.50 per négyszög méter.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és válódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
tábláscákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Buffett Bellevue

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termelésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen. ::

Szives pártfogást kér
SZIRMAI GYŐZŐNÉ

A Tengerpart minden jogos

panaszt közöl és minden

közérdekű felszólalásnak

!!! helyt ad. !!!

A leghasznosabb könyv:

Kogutowitz

Teljes Földrajzi és Történelmi Atlasza.

Ára diszes vászon kötésben K 25, félbőr-kötésben pedig K. 30.

Megrendelhető

„A Tengerpart“ kiadóhivatalában Gradinata del Sasso Bianco 3 (Wurzer ház) I. em.

130 fő és 80 melléktérképet tartalmaz, melyeknek majdnem mindegyike 8 színben van nyomva s az egyedüli a nagy közönség igényeit mindenben kielégítő atlasz, mely geográfiailag az egész világot felöleli, történelmi térképei pedig a magyar és világtörténelem minden egyes korszakáról pontos és megbízható tájékozást nyújtanak.

Egyedüli minden izében magyar atlasz, mely hazánkat 35 térképen s a Balkán államokat 8 térképen a legnagyobb részletességgel tünteti fel.

Fizessen elő „A Tengerpart“-ra!

„A Tengerpart“ ujév napján kilencedik évfolyamába lépett.

Fiumének első állandó magyar napilapja ime közeledik fenállásának első évtizedéhez. S a mily mértékben nő e lap mögött a befutott idő, oly mértékben izmosodik, erősödik s halad előre Fiume magyarságának szeretetében „A Tengerpart“. Bizonyítéka ez annak, hogy „A Tengerpart“ eddigi irányával, mindenkitől független politikájával s bő hírszolgálatával úgy az ország mint Fiume magyar olvasóközönségének meglegedését vívta ki. Ez a szeretetteljes jóindulat arra biztat bennünket, hogy fokozott munkával s lapunk tartalmának állandó gazdagításával közönségünk támogatását és elismerését fokozottabb mértékben kérde-meljük. *Jelentékeny anyagi áldozatok árán biztosítottuk magunknak több tekintélyes fővárosi tárcaíró és a fiumei gazdasági és kulturális viszonyokat alaposan ismerő, kiváló cikkírók közreműködését, közölni fogjuk január 25.-étől kezdve a budapesti és bécsi tőzsde mindennapi árfolyamait, tovább fejlesztjük helyi és környékbeli hírszolgálatunkat és a sport és művészet terén is értékes új erőkkel gazdagítjuk munkatársaink sorait.* Mindez szükségessé teszi, hogy fokozatosan áttérjünk a hat oldalú lapról az állandó nyolc oldalas terjedelempre, hogy a mi részünkről további áldozatkészséggel, «A Tengerpart»-nak szünet nélküli fejlesztésével s nagyobbításával rójuk le hálánkatközönségünk iránt.

»A Tengerpart« előfizetési ára a rohamosan emelkedő előállítási költségek dacára a régi marad:
Egy évre 24 kor., fél évre 12 kor., negyedévre 6 kor., egy óra 2 kor.

Tisztviselők fél áron kapják „A Tengerpart“-ot. Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

Előfizetéseket bármely naptól kezdve posta és telefon útján is felvesz «A Tengerpart» kiadóhivatala Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3 (Wurzer ház) I. emelet. - Telefon 229. sz. - Postafiók 105. sz.